

सामुदायिक विद्यालयमा बालविकास शिक्षक(सहजकर्ता) व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२

मिथिला विहारी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
तारापट्टी, धनुषा

कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत मिति: २०८२/०९/१६

21/11/2022

विद्यालयमा बालविकास शिक्षक (सहजकर्ता) सेवामा नियुक्ति सम्बन्धि कार्यविधि, २०८२

प्रस्तावना: यस नगरपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूमा आर्थिक, प्रशासन तथा शैक्षिक पक्षहरूमा गुणस्तरीय सुधार गर्ने उद्देश्यले विद्यालयमा रिक्त रहेका कर्मचारी तथा बालविकास शिक्षक व्यवस्थापन गर्नका लागि स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा ज (१) तथा नगर शिक्षा ऐन २०७९ मा व्यवस्था भए बमोजिम यस नगरपालिकाले विद्यालयमा बालविकास शिक्षक(सहजकर्ता) करार सेवामा नियुक्ति सम्बन्धि कार्यविधि, २०८२ तयार गरी लागु गरेको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यो कार्यविधिको नाम "विद्यालयमा बालविकास शिक्षक(सहजकर्ता) करार सेवामा नियुक्ति सम्बन्धि कार्यविधि, २०८२" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) 'नगरपालिका' भन्नाले मिथिला विहारी नगरपालिका लाई जनाउँदछ।

(ख) 'शिक्षा समिति' भन्नाले मिथिला विहारी नगरपालिका नगर शिक्षा समिति लाई जनाउँदछ।

(ग) 'विद्यालय व्यवस्थापन समिति' भन्नाले नगर शिक्षा ऐन २०७९ (संशोधन सहित) बमोजिम गठित यस विद्यालयको व्यवस्थापन समिति भन्ने सम्झनुपर्छ।

(घ) 'सार्वजनिक विद्यालय' भन्नाले नेपाल सरकार तथा नगरपालिकाबाट नियमित रूपमा अनुदान पाउने गरी अनुमति वा स्वीकृत प्राप्त सामुदायिक तथा धार्मिक विद्यालयहरूलाई सम्झनुपर्दछ।

(ङ) 'अनुदान' भन्नाले नेपाल सरकार वा नगरपालिकाले विद्यालय कर्मचारीका लागि विनियोजित रकम सम्झनुपर्छ।

(च) 'तलवभत्ता' भन्नाले नेपाल सरकार वा नगरपालिकाले निर्धारण गरेको एकमुष्ट अनुदान मार्फत प्राप्त हुने मासिक तलव भत्ता सम्झनुपर्छ।

(छ) 'नियुक्ति पत्र' भन्नाले यस कार्यविधिको अधीनमा रही विद्यालय व्यवस्थापन समितिले नियुक्त गरेको करार कर्मचारी र विद्यालय विच गरिने आवश्यक सेवा, सुविधा र शर्त सहितको अस्थायी प्रकृतिको नियुक्ति पत्र भन्ने बुझनुपर्छ।

(ज) 'बालविकास शिक्षक' भन्नाले विद्यालयमा बालविकास सहजकर्ता/शिक्षकको रूपमा कार्यरत जनशक्ति सम्झनुपर्छ। यो शब्दले नेपाल सरकार तथा नगरपालिकाबाट सामुदायिक विद्यालयलाई प्राप्त हुने बालविकास अनुदानमा करार सेवामा नियुक्त बालविकास शिक्षकलाई जनाउँदछ।

(झ) 'शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा' भन्नाले मिथिला विहारी नगरपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखालाई सम्झनुपर्दछ।

21/11/2022

[Handwritten signature]

३. बालविकास शिक्षक छनोट समिति:

(१) यस मिथिला बिहारी नगरपालिका अन्तरगतका सामुदायिक विद्यालयमा करारमा बालविकास शिक्षक (सहजकर्ता) छनोट तथा सिफारिसका लागि देहाय बमोजिमको एक छनोट समिति रहनेछ ।

(क)	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष वा निजले तोकेको समितिको सदस्य	- संयोजक
(ख)	शिक्षा शाखा प्रमुख १ जना	- सदस्य
(ग)	विद्यालय व्यवस्थापन समितिले तोकेको सम्बन्धित विषय विज्ञ २ जना	- सदस्य
(घ)	सम्बन्धित विद्यालयको प्रधानाध्यापक	- सदस्य सचिव

(२) यस समितिको सचिवालय सम्बन्धित विद्यालयमा नै रहनेछ ।

(३) छनोट समितिको बैठक सम्बन्धी सेवा शर्तहरू अनुसूची १ बमोजिम निर्धारण गरिनेछ ।

(४) बालविकास शिक्षक छनोटका लागि लिइने परीक्षाको केन्द्र नगरपालिका अन्तरगतको कुनै विद्यालय वा विद्यालय व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरे बमोजिम रहनेछ ।

(५) बालविकास शिक्षक छनोट समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि विद्यालय व्यवस्थापन समितिले समि निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(६) कार्यविधिको बुँदा नं ३ बमोजिमको समिति विद्यालयमा गठन हुन नसक्ने अवस्था भएमा वा नगरपालिका भित्र एकमुष्ट रुपमा दुई वा सो भन्दा बढी विद्यालयमा बालविकास शिक्षक वा कर्मचारी नियुक्ति गर्नु परेमा नगर शिक्षा समितिले तोके बमोजिमको समितिले यस कार्यविधि अनुसार कार्य गर्न बाधा पुगेको मानिने छैन ।

४. पदपूर्ति प्रक्रिया:

(क) विज्ञापन गरिने बालविकास शिक्षक पदपूर्तिका लागि मिथिला बिहारी नगरपालिका शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको अनुमति लिई (सशर्त अनुदानको हकमा इकाइबाट समेत अनुमति लिने) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार कम्तिमा पनि १५ दिनको सार्वजनिक सूचना जारी गर्नु पर्नेछ ।

(ख) पदपूर्तिका लागि जारी गरिएको सूचना विद्यालय वडा कार्यालय, शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा तथा नगरपालिकामा टाँस गर्नु पर्ने तथा कुनै राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(ग) विद्यालयको वेबसाइट वा सामाजिक संजालको पेज भएमा सूचना वेबसाइट वा सामाजिक संजालको पेजमा समेत राख्नु पर्नेछ ।

(घ) यस कार्यविधि अनुसार गरिने विज्ञापनका लागि पाठ्यक्रम अनुसूची १, २ र ३ मा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

[Handwritten signature]

(Handwritten signature)

५. उम्मेदवारको शैक्षिक योग्यता:

बालविकास शिक्षक सहजकर्ताको आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता देहाय बमोजिम रहनेछ ।

- क. मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट कम्तिमा कक्षा १० उत्तिर्ण गरेको ।
- ख. नेपाली नागरिक ।
- ग. १८ वर्ष पुरा गरी ४० वर्ष ननाघेको ।
- घ. मानसिक सन्तुलन ठिक भएको ।
- ङ. आधिकारिक चिकित्सकद्वारा प्रमाणित निरोगिताको प्रमाणपत्र ।

६. सिफारिस र नियुक्ति:

छनौट समितिले छनौटको सबै प्रक्रिया अपनाई सफल उम्मेदवारलाई नियमानुसार करार नियुक्ति दिन विद्यालय व्यवस्थापन समिति समक्ष सिफारिस गर्नेछ । यसरी सिफारिस गरिएको व्यक्तिलाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा अनुमोदन गरी बढीमा एक शैक्षिक सत्रको करार सम्झौता गराई विद्यालयले करार सेवामा नियुक्ति दिनेछ र सशर्त अनुदान तर्फको भएमा अभिलेखका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ धनुषा तथा जानकारीको लागि शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा मिथिला विहारी नगरपालिकामा लेखी पठाउनु पर्ने छ ।

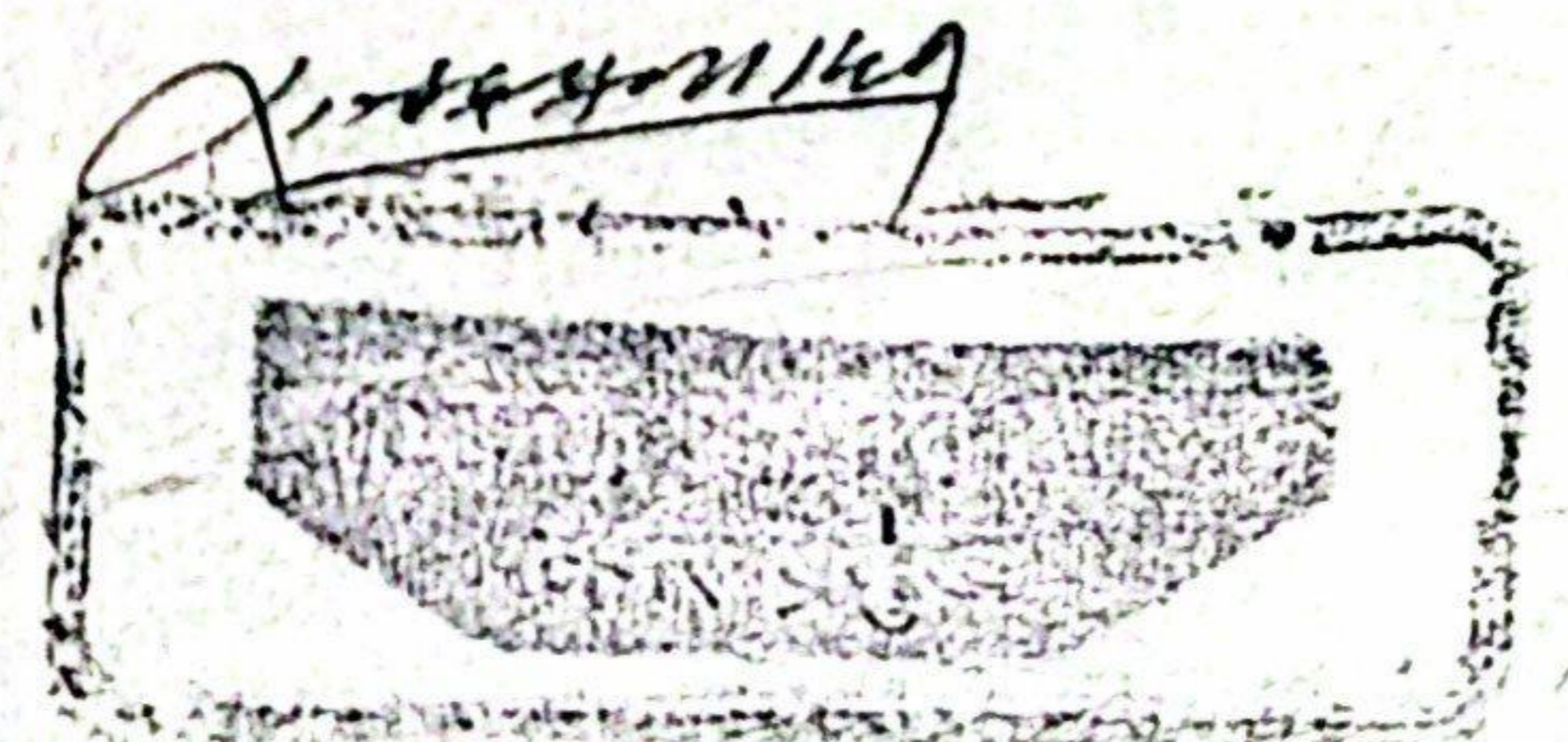
७. पदावधि र म्याद थप:

- (क) नियमानुसार करारमा नियुक्त भएका बालविकास शिक्षकको करार अवधि १ शैक्षिक सत्रको हुनेछ । तर विद्यालय व्यवस्थापन समितिले आवश्यक ठानेमा ६ महिना समेत राख्न सक्ने छ ।
- (ख) करार सेवालाई आवश्यकता अनुसार विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट पनु थप गर्न सकिनेछ ।
- (ग) नियुक्तिका लागि सिफारिस भएका कर्मचारीहरूले ७ दिनभित्र नियुक्ति पत्र नबुझेमा वा नियुक्ति पत्र बुझेको १५ दिन भित्र विद्यालयमा हाजिर नभएमा वा कुनै कारण बस उक्त पद रिक्त हुन पुगेमा वैकल्पिक योग्यताक्रमको प्राथमिकताका आधारमा वैकल्पिक उम्मेदवारलाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिले सेवा करार गरी नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

८. बालविकास शिक्षकले गर्न पर्ने कार्य तथा आचरणहरू:

बालविकास शिक्षकले प्रचलित कानूनको अधीनमा रही विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा प्रधानाध्यापकले निर्धारण गरे बमोजिम कार्य सम्पादन गर्नु पर्नेछ ।

- क. नियमको पालना गर्नुपर्ने ।
- ख. . तोकिएको कार्य जिम्मेवारीपूर्वक बहन गर्नुपर्ने ।
- ग. शिष्ट, सभ्य भाषमा बोल्नुपर्ने ।
- घ. विद्यार्थीसँग सभ्य र बालमैत्री बोली व्यवहार गर्नुपर्ने ।

ड. विद्यालयको गोपनियता कायम राख्ने तथा प्रअको अनुमतिबिना विद्यालयसंग सम्बन्धित गोप्य सूचनाहरू सार्वजनिक नगर्ने ।

च. वि.व्य. स., शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षक तथा प्रधानाध्यापक प्रति बफादार रही जवाफदेहिता वहन गर्नुपर्ने

९. विदा तथा सेवा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था:

(क) कर्मचारीको विदा सम्बन्धि व्यवस्था प्रचलित ऐन नियमानुसार हुनेछ । तर करार नियुक्त कर्मचारीले असाधारण, बेतलवी तथा अध्ययन विदा पाउने छैन भने विरामी विदा संचित हुने छैन ।

(ख) नगरपालिकाको अनुदानमा कार्यरत बालविकास शिक्षकहरूले नगरपालिकाले निर्धारण गरेको तलब भत्ता तथा अन्य सेवा सुविधा प्राप्त गर्नेछ ।

(ग) सशर्त अनुदानमा नियुक्ति पाएका बालविकास शिक्षकहरूले नेपाल सरकारबाट प्राप्त एकमुष्ट अनुदान अनुसार तलब भत्ता तथा अन्य निर्धारित सेवा सुविधा प्राप्त गर्नेछ तर विद्यालयको आन्तरिक स्रोतबाट नियुक्ति पाएका बालविकास शिक्षकहरूको तलब विद्यालय व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(घ) विद्यालयसंग स्रोत भएमा वि.व्य.स.ले निर्णय गरी यसरी नियुक्त कर्मचारीलाई भत्ता, ग्रेड जस्ता थप सुविधा पनि उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

१०. करार सेवा रद्द हुने वा बर्खास्त हुने अवस्थाहरू :

बालविकास शिक्षकलाई तपसिल बमोजिमको अवस्थामा प्रधानाध्यापकको सिफारिसमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार सेवा करार रद्द गर्ने वा बर्खास्त गर्न सक्नेछ ।

(क) नियमानुसार कार्यसम्पादन नगरेको पुष्टि भएमा ।

(ख) विद्यालय समयमा विद्यालयमा लागू पदार्थ तथा मादक पदार्थ सेवन गरी प्रवेश गरेको पुष्टि भएमा

(ग) आर्थिक अनियमितता गरेको पुष्टि भएमा ।

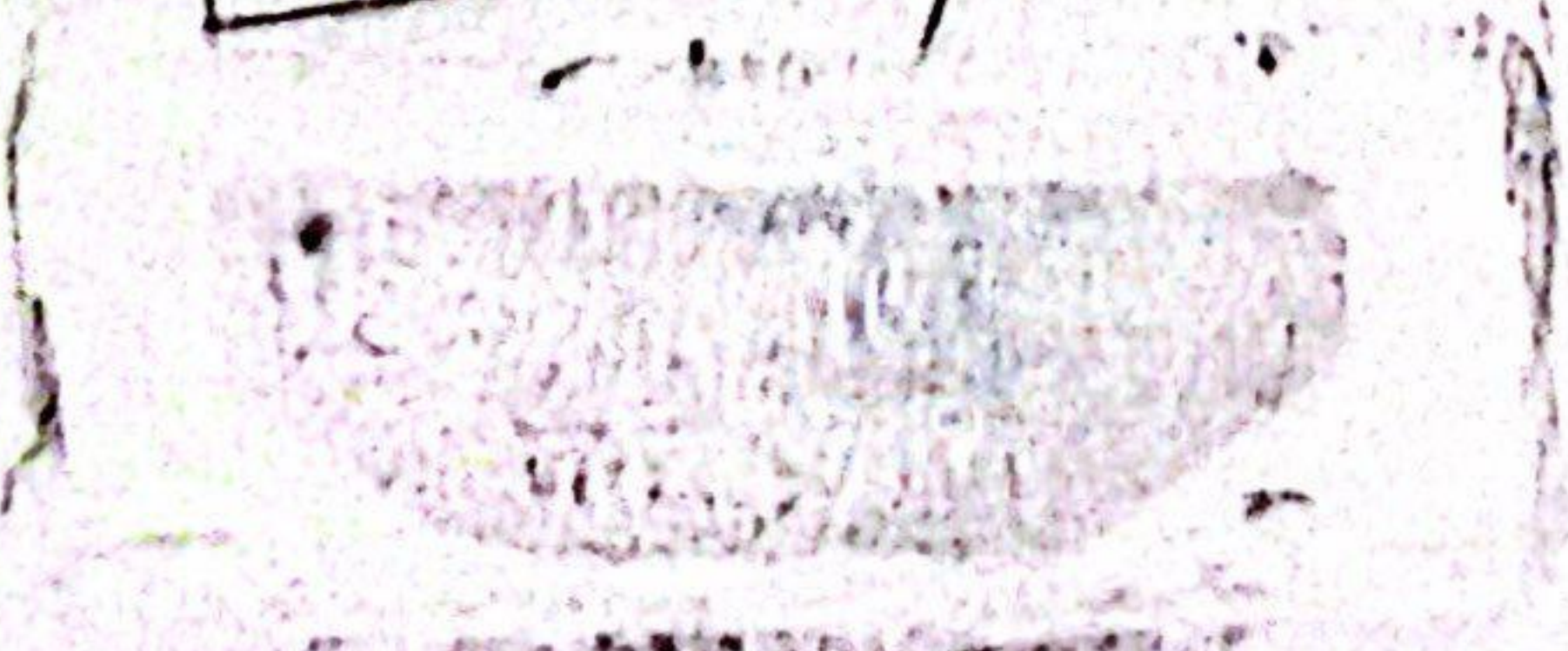
(घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय पाएमा

(ङ) सेवा प्रवेश गर्दा वा थप सुविधा प्रयोजनका लागि निजले पेश गरेका प्रमाणपत्र तथा कागजात नक्कली भएको प्रमाणित भएमा ।

(च) यस बाहेक अन्य प्रचलित कानूनले गर्न नमिल्ने भनी उल्लेख गरेका गतिविधिहरू गरेमा ।

(छ) निर्धारित कार्यसम्पादन चित्त बुझ्दो रूपमा सम्पादन नगरेको आधार पुष्टी भएको खण्डमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिले जुनसुकै बेला समेत सेवा करार रद्द गर्ने सक्नेछ । तर यसरी सेवा करार रद्द गर्नु पूर्व सफाइ पेश गर्ने मौका दिनु पर्नेछ ।

(ज) सेवा करार अवधि थप नभएमा ।

११. अवकाश सम्बन्धी व्यवस्था :

(क) नागरिकताको प्रमाण पत्र वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रमा उल्लेखित जन्ममतिको आधारमा जुनवाट पहिला ६० वर्ष पुरा हुने हो सोही आधारमा ६० वर्ष पूरा भएपछि अवकाश हुनेछ ।

(ख) सूचना वा जानकारी नदिई वा बिदा स्वीकृति नगराई लगातार १५ दिनसम्म अनुपस्थित भएमा ।

(ग) सरकारी अनुदान रोक्का भएमा ।

(घ) मानसिक सन्तुलन बिग्रिएमा ।

(ङ) कर्मचारीले राजिनामा दिएमा ।

(च) कर्मचारीको मृत्यु भएमा ।

(छ) सेवा करारको अवधि थप नभएमा ।

१२. सेवानिवृत्त पछिका सुविधाहरु:

(क) कसर सेवा अन्तरगत कार्यरत बालविकास शिक्षकको अवकाश पछिको सेवाका सम्बन्धि व्यवस्था नगरपालिकाले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

(ख) विद्यालयको आन्तरिक स्रोतमा कार्यरत कर्मचारीको हकमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(ग) सशर्त अनुदानमा कार्यरत बालविकास शिक्षकको हकमा नेपाल सरकारबाट सेवा सुविधा थप सम्बन्धी नीति भएमा वा सेवा निवृत्त सम्बन्धी व्यवस्था भएमा सोही अनुसार उपलब्ध गराइनेछ ।

१३. कार्यविधि लागू नहुने:

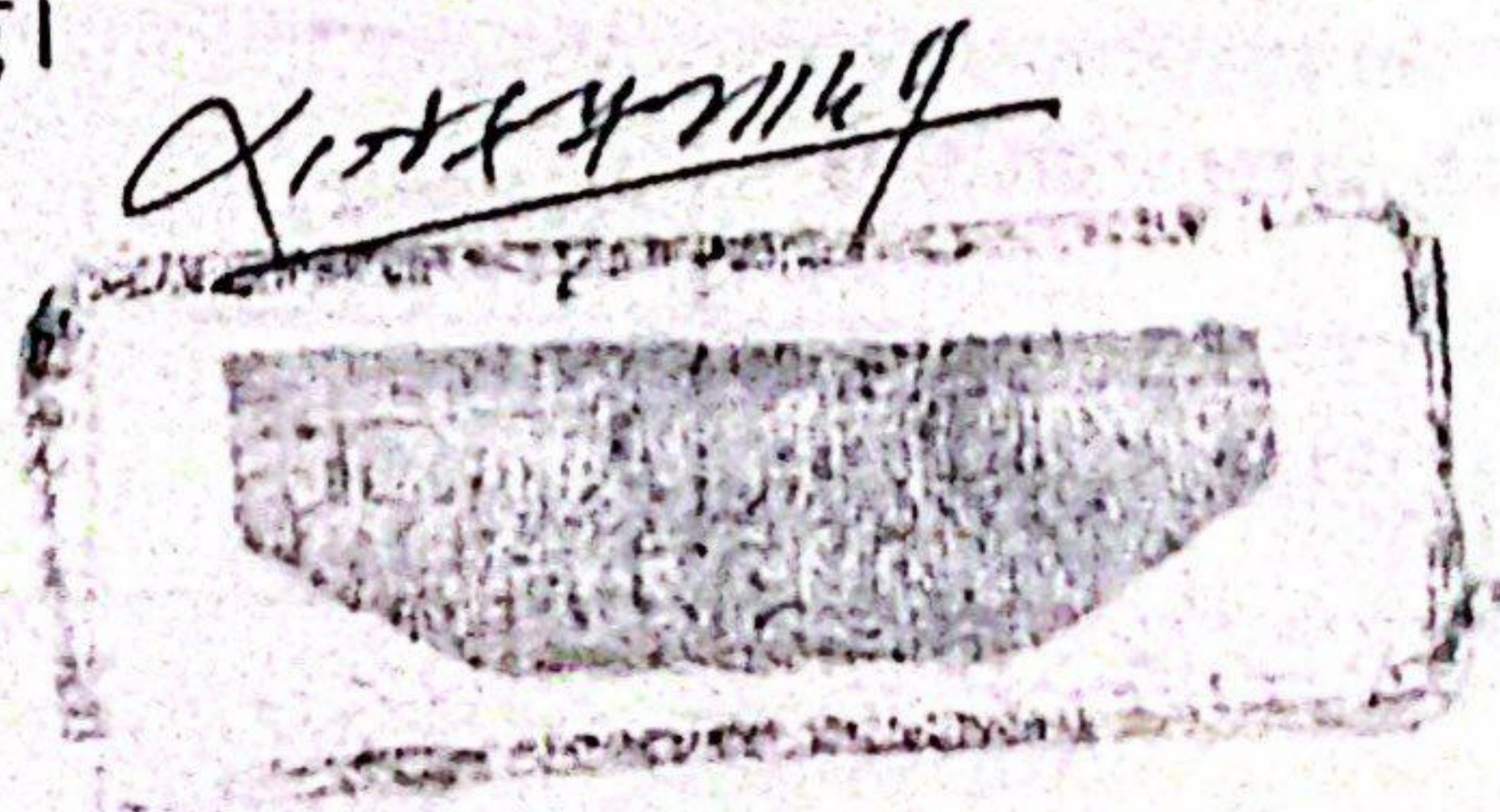
कार्यविधिमा उल्लेखित प्रावधानहरु प्रचलित कानूनसंग बाझिएको बाझिएको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुने छ ।

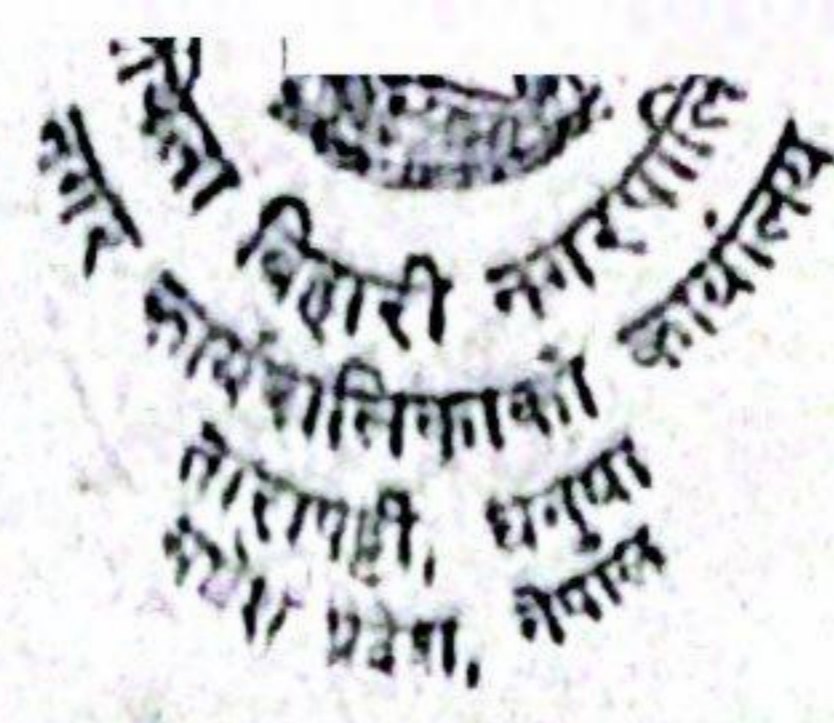
१४. कार्यविधि संशोधन हुन सक्ने:

प्रचलित कानूनमा भएको संशोधन तथा नगरपालिकाले आवश्यक ठानेमा कानून विपरीत नहुने गरी कार्यविधि संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१५. कार्यरत बालविकास शिक्षकको हकमा :

यो कार्यविधि प्रारम्भ हुँदाका बखत कार्यरत बालविकास शिक्षकहरुको हकमा यस उप्रान्त यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची १

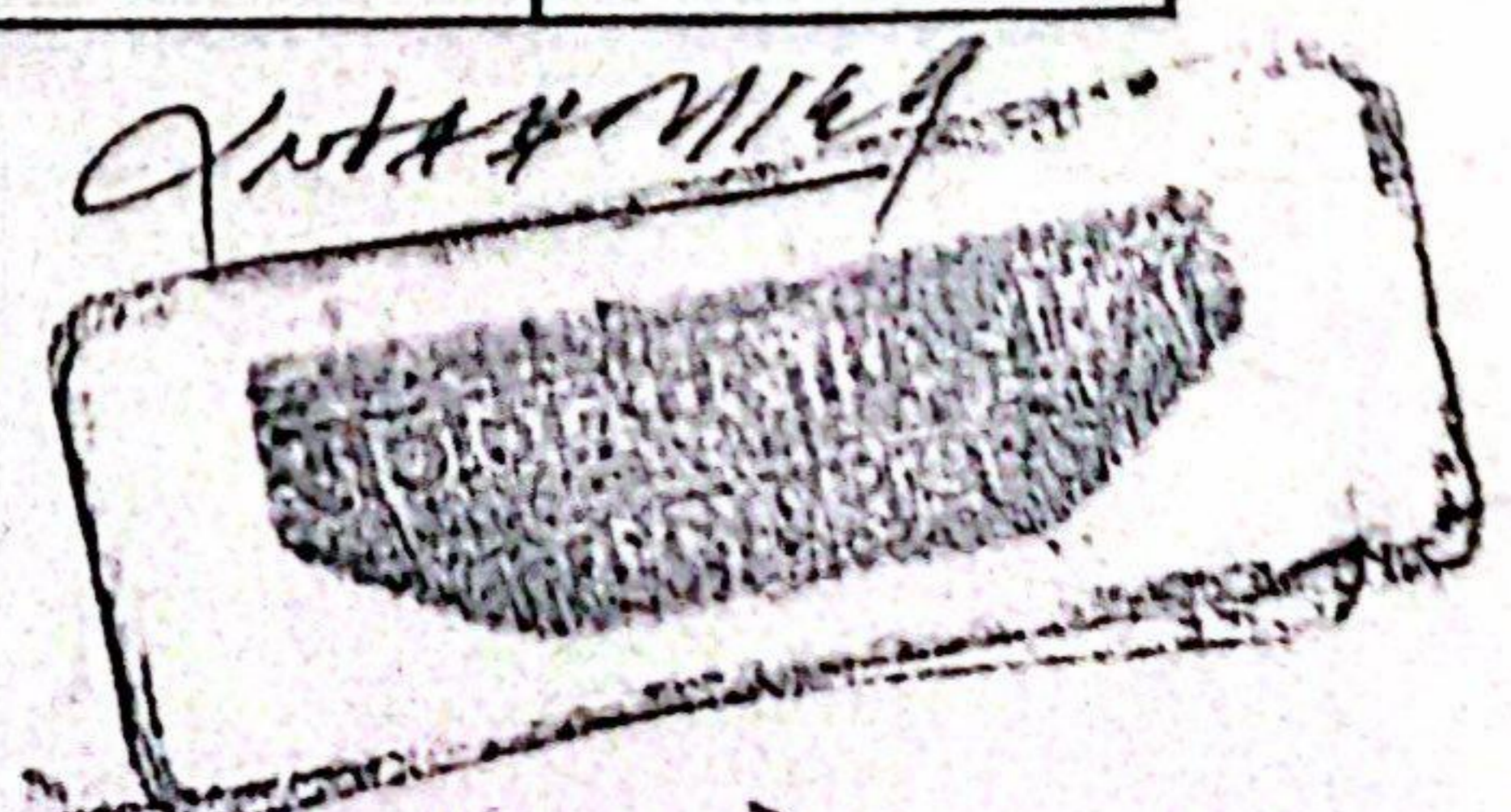
कार्यविधिको बुँदा नं ४ घ अनुसार

(अ) बालविकास शिक्षक (सहजकर्ता) नियुक्तीको लागि लिइने परीक्षाको पाठ्यक्रमः-

विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	समय
प्रथम चरणः सामान्य परीक्षा (वस्तुगत/बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु)	४०	१६	२०	२	वस्तुगत /बहुवैकल्पिक	३० मिनेट
द्वितीय चरणः विषयगत परीक्षा	६०	२४	लामोः २	२x१०=२०	विषयगत /विश्लेषणात्मक	२ घण्टा
			छोटोः ८	८x५=४०		
तृतीय चरणः अन्तर्वार्ता	२०	८				

(क) प्रथम चरण : सामान्य परीक्षा

क्र.सं.	विषयवस्तु तथा क्षेत्र	प्रश्न संख्या	जम्मा अंकभार
१	नेपालको भूगोल	२	४
२	नेपालको आधुनिक शैक्षिक इतिहास	१	२
३	शिक्षाको अर्थ, परिभाषा, उद्देश्यहरु र कार्यहरु	२	४
४	बाल मनोविज्ञानः अर्थ, अवधारणा, आवश्यकता र महत्व, बालविकास कक्षा व्यवस्थापन र सिकाइ	२	४
५	मानव विकासः वृद्धि र विकासको अवधारणा, चरण र विशेषता	२	४
६	पूर्व बाल्यावस्था परिचय विकासात्मक कार्य, विशेषताहरु	२	४

[Handwritten signature]

७	पाठ्यक्रमको परिचय, अवधारणा र स्थानीय तथा प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षाको पाठ्यक्रमको अवधारण र कानुनी व्यवस्थाहरु	२	४
८	शैक्षणिक योजना: अर्थ र आवश्यकता, वार्षिक कार्ययोजना, वार्षिक शैक्षिक योजना, एकाई योजना र दैनिक पाठ योजना	२	४
९	शैक्षिक सङ्गठन: कक्षा शिक्षण, बहुकक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण, मिश्रित शिक्षण	२	४
१०	नेपालको संविधान (शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था): शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधन सहित): शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधन सहित), स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ (शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था)	३	६

(ख) द्वितीय चरण: विषयगत परिक्षाको पाठ्यक्रम

क्र.सं.	विषय वस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	अंकमार
१	शैक्षणिक योजना: परिचय, आवश्यकता, निर्माण र प्रयोग (वार्षिक कार्य तालिका, वार्षिक शैक्षिक योजना, एकाई योजना, दैनिक पाठ्ययोजना र दैनिक कार्यतालिका), कक्षाकोठा व्यवस्थापन (अवधारणा र महत्व, कक्षाकोठाको वातावरण र वसाइ व्यवस्थापन), शैक्षणिक व्यवस्थापन: कक्षा शिक्षण विषय शिक्षण र बहुकक्षा शिक्षण, कक्षा कोठामा विविधता व्यवस्थापन (भाषिक, सामाजिक, सिकाइ क्षमता, बौद्धिक र शारीरिक)	१ लामो	१०
		१ छोटो	५
२	शैक्षिक सामग्री र शैक्षिक सुधार शैक्षिक सामग्रीको प्रकार र निर्माण प्राथमिक तहमा अध्यापन हुने विषयहरुको विषयगत शैक्षिक सामग्री निर्माण र प्रयोग	१ वटा	५

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

३	विद्यालय समुदाय सम्बन्ध विद्यालयको विकासमा समुदायको सहभागिता र दायित्व, समुदायको विकासमा विद्यालयको योगदान, विद्यालय र समुदाय बिच सम्बन्ध	१ वटा	५
४	व्यक्तिगत स्वच्छता तथा वातावरणीय सरसफाइ व्यक्तिगत सरसफाई, वातावरणीय सरसफाई, फोहोर व्यवस्थापन प्राथमिक उपचार परिचय, महत्व, पारिवारिक र सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा, घर, विद्यालय र खेल मैदानमा हुने दुर्घटना, प्रथमिक उपचार तथा दुर्घटनाबाट बच्ने उपायहरू	१ वटा	५
५	पाठ्यक्रम अर्थ, परिभाषा, महत्व, तत्वहरू, पाठ्यक्रम निर्माणका आधारहरू, प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षाको पाठ्यक्रमको अवधारण र कानुनी व्यवस्थाहरू	१ वटा	५
६	बालमनोविज्ञान: अर्थ, क्षेत्र, आवश्यकता र महत्व पूर्व बाल्यवस्था: परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू, शारीरिक र संवेगात्मक परिवर्तन तथा प्रभाव, रुचिहरू, संकटहरू, पूर्व-बाल्यवस्थाका विद्यार्थीको सुरक्षित विकासमा शिक्षक र अभिभावकको भूमिका	१ लामो	१०
		१ छोटो	५
७	सिकाइ: अर्थ, स्वरूप र शैलीहरू, परिपक्वता र सिकाइ विच अन्तरसम्बन्ध स्व-प्रतिविम्बन र सिकाइ, सिकाइमा स्थानान्तरण, स्मरण र विस्मरण उत्प्रेरणा र सिकाइ शिक्षण विधिको वर्गीकरण र प्रयोग, शिक्षक निर्देशिकासंग शिक्षण विधिको सम्बन्धमा	१ वटा	५
८	परीक्षा र मूल्याङ्कन: परीक्षाको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरू, शिक्षक निर्मित परीक्षा र स्तरीकृत परीक्षा, मूल्याङ्कनको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरू, मूल्याङ्कनका साधनहरू र प्रयोग र प्राथमिक तहमा प्रयोग हुने मूल्याङ्कनका विधि तथा प्रक्रियाहरू	१ वटा	५

[Handwritten signature]

Handwritten signature

(ग) तृतीय चरण : अन्तर्वार्ता योजना (Interview Examination Scheme): २० अङ्क

१. शैक्षिक योग्यता बापत ५-अंक : बाल विकास सहजकर्ताको रूपमा सेवा प्रवेश गर्न तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा तीन र द्वितीय श्रेणी भए दुई अंक र सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भए दुई र द्वितीय श्रेणी भए एक अंक प्रदान गर्ने ।

२. व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता बापत १५ अंक: व्यक्तित्व-३, विषयवस्तुको ज्ञान- ९, प्रस्तुतीकरण -३) तर अन्तर्वार्ताको अंक दिदां कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनुपर्ने भएमा यस्तो नम्बर दिनुपर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्नेछ ।

द्रष्टव्य:

१. सामान्य परीक्षा (वस्तुगत / बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू) को लागि ३० मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ ।
२. विषयगत परीक्षाको लागि २ घण्टा समय निर्धारण गरिएको छ ।
३. प्रथम चरणको परीक्षा उत्तीर्ण गरेका परिक्षार्थिहरूलाई मात्र दोस्रो चरणको परीक्षामा समावेश गराइनेछ ।
४. सामान्य परीक्षा (वस्तुगत/बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू) का प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अंक कट्टा गरिने छ तर उत्तर नदिएमा अंक कट्टा गरिने छैन ।
५. यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नितिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

